

12. 05. 2022 Naš čas

Stran/Termin: 10

Naslov: Mladost, tehnologija in umetnost

Naklada: 5.400,00

Avtor: Nataša Tajnik Stupar

Površina/Trajanje: 265,95

Rubrika/Oddaja: KULTURA

Žanr: KOMENTAR

Gesla: MAŠA JAZBEC

ALTERNATOR

Mladost, tehnologija in umetnost

Nataša Tajnik Stupar

Maj kot mesec mladosti, rasti in razcveta v meni vedno spodbudi razmišljanja o času, minevanju. V mojem ateljeju je maj najbolj ploden mesec. Svetloba je odlična, cvetnega prahu ravno dovolj, da si vedno malo živčen. Ponavadi je v zraku prijetna energija, za nove ideje, novo ustvarjalnost, nov veter in za odprto razmišljanje.

Mati in sin se pogovarjata. Mati govori potihoma in sin jo vpraša, zakaj. 'Bojim se, da me posluša Mark Zuckerberg.' Sin se zasmeji. Zasmeji se Siri. In zasmeji se tudi Alexa. (Sicer že zelo star vic, a vedno aktualen.)

Med koronskim časom smo dobili učitelji likovne umetnosti od našega svetovalca za umetnost Zavoda republike Slovenije navodilo, naj k pouku vpeljemo čimveč sodobne, intermedijske umetnosti in sodobne tehnologije. Na prvi pogled se nam je zdelo zanimivo. Pouk bi se lahko končno 'osvobodil' nekih okostenelih priprav, načinov in modelov.

Dijaki so bili veseli. Tudi mi. Kratek čas. In potem smo se pogovarjali. Ugotovili smo, da ne znamo rezati s škarjami. Da ne znamo narisati kroga. Da ne razumemo linearne perspektive. Neverjetno je bilo to, da so si mladinci želeli, da bi se naučili. Te naše stare prežvečene umetniške finte in znanja, ki prehajajo iz generacije v generacijo že par tisoč let, vedno 'updejtane' in nadgrajene z novimi znanji. Sodobna tehnologija je v umetnosti le ena izmed mnogih tehničnih rešitev.

Sestri znanost in umetnost hodita z roko v roki, o čemer se lahko prepričate na razstavi v Galeriji Velenje z naslovom Humanizacija tehnologij, ki so jo pripravili naši kolegi umetniki iz Trbovelj. Zanimivo je to, da so Trbovlje na nek način v podobni poziciji kot Šaleška dolina, a vendar so z zaprtim rudnikom in prestrukturalizacijo kakšno desetletje pred nami. Zdi se, da trboveljska skupnost živi z gibanjem, ki povezuje znanost, tehnologijo in umetnost, z osrednjima osebnostima, dr. Mašo Jazbec in kiparjem mag. Zoranom Pozničem. Sodelujejo mladi, stari, 'srednji' ...

A v formativnem obdobju si mladi želijo analognosti. Kontaminirani so z zasloni in s tehnologijo, ki se je neslišno pretihotapila v njihova življenja in jim ukradala večino prostega časa, ki smo ga mi preživljali na ulici, v gozdu in s prijatelji. Na nek način so mladi začeli zavračati tehnologijo, in če bo le-ta hotela še vedno igrati pomembno vlogo v človeškem življenju, se bo morala nekako humanizirati. In o tem govori razstava Humanizacija tehnologij, ki si jo lahko v maju ogledate v naši galeriji.

Neverjetno priljubljen risarski material je oglje. Star umetniški material, prazgodovinski in najbolj analogen. A kaj, ko robotska roka zna tako fino narediti to, kar moramo naše možgane učiti leta in leta. Pa če damo robotski roki oglje, bo kaj bolje? Mladi si v formativnem življenjskem obdobju želijo analognosti, svoje rasti in razvoja sposobnosti, veščin in znanja, ki smo ga dobili tudi mi. Ko opazujem, vidim, da si tega želijo na zelo podoben način kot mi. Tega ne morejo preskočiti ali celo izpustiti. Njihova tehnološka prednost pa je ta, da bodo analogna vedenja lahko kombinirali s tehnologijo, ki je naša generacija ni imela na izbiro.

Svoboden umetniški način razmišljanja je drugačen od znanstvenega. Umetnik in znanstvenik sta odlični team. Tudi kot iskalca novih poti prestrukturalizacije.

In potem mi družabna omrežja mečejo reklame točno tistega, o čemer sem se pred desetimi minutami pogovarjala s sodelavko. Prisluškovalci. 'Kolegi' od Siri in Alexe.

Lep maj vam želim, dragi bralci.

■